

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

11. Aliæ ad vocationis spiritum obseruationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

tionum & laborum ea genera selegisse, conuictus & gubernationis eam formam descripsisse, ceteraque omnia ita temperasse, ut ad conseruandum augendumque uocationis spiritum, hoc est perfectionem in illo uitæ genere descriptam circumscriptamque, conspirent, cessantes urgeant, procedentes exerceant, perfectosque multa consolatione demulceant, numquam autem quietos esse patiantur eos, qui sensus mundi que illecebris adhuc capti, alienum à uocatione sua spiritum latenter fouent; sed tot spinis eorum circumsepian vias, ita vndique conatus infringant, tot eos procellis susque deque veritatura sint, donec eucto ciecto que qui uenis in federat mundi ueneno, purum & uiuidum uocationis hauriant spiritum, hoc solo uiuant, regantur & gaudeant.

Iam ergo quod initio volebamus, ope diuina confectum est, ut scopum tibi ob oculos positam habeas, quod tua omnis uita collimet, & in quem, prudenti uirtutum, quasi sagittarum coniectu, intento cogitatu, directa que continui amoris linea pertingens, nusquam à decoro & perfecto aberres: sed eodem semper uocationis spiritu comite, duce, auspice tutus & laetus, in eam uirtutum arcem & consummationem transcendas, quod nullis, nisi admodum debilitatis, hostium incurribus peruenire ualentibus, de summa non nisi optimè sperare possis perseuerantia. Quis enim uinquam ab eo discesserit instituto, in quo plana & prona sunt omnia, cuius ardentissimo amore flagrat, vim genuinam possidet, tranquilla delectatione perfruitur, desiderata perfectione ornatur? Magna profus ista sunt, & quibus laboribus mercanda, uotis exoptanda: & quoniam tanta sunt, facile persuadent, ut aliquantulum prætereà immoremur.

C A P V T XI.

Alia ad uocationis spiritu obseruationes.

Hunc uocationis spiritum, ut & ipsam uocationem, sic à Deo dari diximus, ut eius primitias, radicem, & initia, nullà nostrâ præcedente vel promerente actione laudabili, dare soleat: hoc autem ea conditione, ut donum illud, quasi pecuniam, multiplicato fenore reddamus, diligenterque uigilando, laborando, nitendo, in maius perfectionis augmentum perseueranter exornemus. Quare, cum otiosis, accepto incubare sit nefas, addo que ad roborandum illum spiritum plurimum conferant.

Ac primò quidem, cuiuspiam in eo uitæ genere præstantis, ac in primis institutoris, & quoniam de nostris agimus, B. Ignatij imitatio ualeat plurimum. Cum enim ab eo, ueluti fonte & origine, tum institutum ipsum, tum reliqui de instituto omnes fluxerint, ab eo que spiritum hauserint, non priùs, neque amplius in alios exundasse credendus est, quàm ipse sibi abundarit: cum que

H

primus

primus luce diuina collustratus, totius istiusmodi vitæ perfectissimam ideam, sua in membra aptè distributam, suis coagmentatam partibus, viribus instructam, fini proposito accommodam, non mente sola, sed etiam descriptis vsurparisque legibus sit complexus, proculdubio, defixo in res tantas animo, tam multiplicia prouidente, tam ardua volente, mundoque & demoni renitenti oblucente; aliter esse non potuit, quàm vt is qui talis familiar caput existeret, totus exuberantia illius spiritus grauidaretur, illoque vsque adeo compleretur, vt eius fragrantissimum odorem quæcumque ab eo viro proficiscerentur exhalarent. Quare ipse mihi persuadeo, nihil minutum, otiosum nihil, nihil non obseruatu dignum, in institutoris Ignatij memoria esse, & ex eius cum factis, tum dictis, non adumbratam quandam, sed expressam, suisque numeris omnibus perfectam; verum in Societate Iesu Religiosi, imaginem esse deformatam, cuius ad normam quo propius accesseris, eo pariter perfectioni propior euaseris. Quod autem tibi, in eius instituto degenti, de illo dixi, idem alteri, aliud institutum amplexo, de alio institutore dictum cupio.

Verùm quæ sunt hominum, omittamus, vocationis tuæ gratiam, aut si maioris spiritum, subtiliter inspectemus, eiusque partes, naturam, decora, & adiumenta signatè obseruemus, & exinde quid cuique præponendum, qua via & methodo sit aggrediendum iudicemus. Vt enim in homine quidam est insitus vitalis & natiuus calor, cuius à conseruatione & vigore, tota hominis vita necessariò pender, eoque extincto cetera emoriuntur omnia: ideoque illi conseruando prouidus naturæ artifex Deus cor, iecur, aliasque potissimas partes, vt proximè ministras adhibuit: his deinde, vel integumenta, ossa & carnem; vel subsidia, manus, pedes, sensus; vel ornamenta, cutem, colorem, pulcritudinem attexuit. Ita in hominis Religiosi, quasi fabrica, videas mihi, vbi lateat spiritus ille vitalis, quo extincto non nisi putidum Religiosi cadauer exhorreas: at verò dum vegetus est, suos habet neruos & venas, quibus vigorem in omnes minorum partes diuidat; suas conseruandæ vitæ potissimas virtutes, vnde vegetetur; exercitationes varias, quibus roboretur, aut defensetur; ornatum item & decorum instituto consentaneum. Quod vt expressim ad tuum Societatis institutum contraham, dicam quod sentio, sic tamen vt in hoc meo sensu neutiquam abundare velim, cupiamque à quouis qui rectius & enucleatius senserit erudiri. Annon satius benè præeantem sequi, quàm malè præeundo in præceptis pertinacem hanc ambitionem, Domine Deus meus, à seruatorum tuorum cordibus procul amoue.

Primam ergo vitæ nostræ spiritualis, instituti que radicem statuo, sanctum D.N. Iesu Christi amorem, qui omnem alium sibi officientem amorem expellat eo longius, quo perfectior & contentior fuerit; virtutes etiam, omnemque vitæ spiritualis consummationem eo copiosius infundat, quo se penitius in animi intima penetrarit: cumque hic amor & admodum sic efficax & otiosus esse non

non

non possit, hominem quem occupauerit, in aliquem certum, diuinæ de illo prædestinationi congruentem, affectionis modum flectit, & propriam quamdam lucem sic menti insinuat, vt iudicationibus, ad finem vitæ suscipiendæ consentaneum, tendentibus imbuatur. Sic videas hunc D.N. Iesum Christi amorem eorum omnium qui ad Societatem Iesu diuina benignitate vocati fuerint, animos ita suis donis ornare, vt ex eo ad omnes instituti partes explendas expediti euadant: protinusque tria hæc, quibus huius instituti vita foueatur, ex hoc amore Iesu pullulent, nempe obedientiæ nullo personarum, rerum, locorum, laborum discrimine summus amor: Secundum, crucis, hoc est contentionis, ignominia, contradictionum, rerumque existimationi nostræ contrariarum, proque Christo Domino multa patiendi ingens desiderium: Tertium, honoris diuini apud omnes quam maximè promouendi zelus ardens, prudenti circumspeditione firmatus. His tribus, quasi vitæ primariæ, quasi spiritui principali fouendo, augendo, decorando, cetera inseruiunt omnia. Quædam sunt, quasi vitales partes, quibus extinctis vitam spiritus emori necesse est, quales sunt castitas, paupertas, humilitas. Ossium instar sunt, magnanimitas, æternitatis memoria, rerumque duriorum & difficiliorem crebra exercitatio. Venas & fibras, quibus ad membra, seu operationes varias permeat vis interna, representant sancta desideria, & sincera diuini honoris intentio. Multiplex in se ipsum disquirendi, & conscientia latebras vestigandi ratio, vicem sensuum bona prosequentium, mala explorantium explet. Stata & solennes variæ exercitationes Religionis propriæ, multitudinem membrorum vel motionum corporis referunt. Est retinendi, concoquendi, & alendi salutaris facultas, in oratione; noxia vero excernendi, in mortificatione. Mollitudinem carnis, qua duriorum ossium asperdo leniatur, fraternæ caritatis amicabile lenitas, multaque Religionis oblectamenta præbent. Exornat denique, & gratissima pulcritudine, totam spiritus vitam perspergit modestia, atque ita rerum diuersarum sancta conspiratione spiritualis hominis perfectio existit, tanto absolutior, quo pauciora desunt, & vigent singula.

Istam tu mihi absolutionem mentis oculis aspice, probeque perspectam in tuam animam traducere contende; sic tamen, vt in ea magis incumbas, & quibus ad reliqua manare vigorem oportet: non secus atque in corporis humanæque vitæ conseruatione, nihil quidem negligi, sed impari tamen sollicitudine multa solent prouideri. nemo prudens leuicula re duuiæ, vel protuberantis extremo digito, vesicula causa, medicos accersuit, pharmaca exhaustit; prudentius ista temporis sananda committuntur. at imprudenter faceret, qui minimam in corde vulnerationem, non maximopere caueret. Quædam sunt in vita Religiosa minima, quæ licet negligenda numquam sint, leuiore tamen cura vel ex alijs quasi sponte manatura sperantur; at nihil est in paruis reponendum, quod ipsam Religiosæ vitæ radicem, vel partes

quasi vitales petat. De his verò singillatim agere prolixum foret, & à plurimis
tasse satis proposito congruens, sed non videtur omittendum quin de non-
nullis seu fundamentis, seu vitæ nostræ Religiosæ fontibus aliquid quasi in
transcursu nosem. In secundo operosius immorabor, cum & initio maxime
comparandum sit, & illud minus explicuerim.

C A P V T XII.

De securitate obedientie.

DE obedientie virtute & natura ita multa scribenda forent, & à plurimis
scripta sunt, vt videar mihi de illa merito tacere posse. Sed quando id
institutum aggredieris, cuius partes omnes, munia omnia, conseruatio, &
perfectio, vnius obedientie vi, apra & coagmentata continetur, perspe-
ctum tibi esse debet, quanta obedientie à te desideretur integritas, qualis,
quam perfecta, in quibus, & quousque postuletur. Hoc vero non erit ad-
modum obseruatu difficile, si quæ B. Ignatius de illa præscripsit, quæ descri-
psit & tradidit, attentius euoluas.

Interim hoc tibi vnicè commendatum velim, vt credas, in vna obedien-
tia, tuæ salutis æternæ securitatem esse positam. Cuius vt rationes pluri-
mas omitam, hæc est meo iudicio firmissima: quod quicumque obedien-
tiam Dei causa, Dei nutu, voluntate, ac propemodum iussione susceptam
sequitur; sic autem eam sequitur, qui Deo consultore, auctore, duce, Religio-
sæ vitæ institutum est amplexus; proculdubio Deum, cuius vicem perfungi-
tur, cuius personam homo iubens refert, Deum inquam, qui via, veritas
& vita est, sequitur. quare aberrare, decipi, emori non potest, nec potest cer-
tior vlla esse ad salutem via. Et quantos facit animos, Deum sui operis, otij,
negotij, studiorum, laborum instigatorem & impulsorem intueni? quan-
tum præsidij sibi à iussione, quasi à Dei voce, vendicat obediens, diuinæ li-
beralitatæ, copiosa, ijs quos ad opus euocauerit, auxilia largientis conscius?
quantum certæ fiduciæ, cum agnoscit providentissimi Domini sapientiam
decere, vt à recto & vtili fine numquam exeret, numquam nisi in no-
strum commodum cedat, quod diuinæ voluntatis nutu per Superiores indica-
to, susceptum vrgetur? Quod si probè ipse tibi persuaseris, omnem omni-
no propriæ & ab obedientia non excitatæ voluntatis motionem exhorresces,
pertimesces, & procul auerfaberis. vt enim omitam quam in deuia, fallacia,
letifera deceptos abducat, hoc solum quantum terroris est, quod qui sua volun-
tate in partem aliquam permouetur, diuinam sibi opem certo promittere non
potest; quæ tamen quicumque destituitur, is omnibus casibus, hostibus, da-
mo-

mo-